

KS § 276

D.nr. KS/2022:518 – 003

Revidering – Tillägg till riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att

1. under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt punkt 2 nedan, upphäva beslut KS § 39 2021-02-24 Tillägg till riktlinjerna för god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att

1. upphäva beslut KF § 37, 2021-04-26, Tillägg till riktlinjerna för god ekonomisk hushållning,
2. anta tillägg till riktlinjer för god ekonomisk hushållning enligt förslag daterat 2022-10-26.

Yrkanden

Ingrid Fäldt (S) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och att detta blir kommunstyrelsens beslut.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunallagen (2017:725, kap 11 § 14) ges kommuner möjligheter att reservera överskott till en resultatutjämningsreserv, RUR. Medel från resultatutjämningsreserven får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Syftet med lagstiftningen är att under vissa angivna förutsättningar ge kommunen möjlighet att reservera medel i en resultatutjämningsreserv för att kunna täcka underskott vid ett senare tillfälle. På detta sätt kan kommuner bygga upp reserver under goda tider för att senare kunna utnyttja reserven när skatteutvecklingen är svag. Utjämningsreserven är avsedd att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över en konjunkturcykel för att skapa större stabilitet för den kommunala verksamheten.

Med resultatutjämningsreserven kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare behöver byggas upp. Utjämningsreserven får däremot inte användas för att skjuta upp lösningen av en långsiktig obalans mellan kostnader och intäkter.

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Som de nu gällande riktlinjerna är upprättade begränsas kommunens möjligheter att använda de reserverade medlen. SKR har uttryckt att det ytterst är kommunfullmäktige som beslutar hur reservens ska användas, genom beslutade riktlinjer.

Den föreslagna revideringen av riktlinjerna för resultatutjämningsreserven syftar till att kommunen på förhand ska kunna planera och öka sitt sparande för att reservera medel till kommande större utgifter.

Resultatutjämningsreserven ska kunna användas vid befarad eller konstaterad lågkonjunktur eller om det uppstår svårigheter att uppfylla balanskravet och uppnå god ekonomisk hushållning på ett ansvarsfullt sätt. Därmed ges möjlighet att utjämna hastiga förändringar i de ekonomiska förutsättningarna mellan åren. Reserven ska också kunna användas vid oförutsedda kostnadsökningar eller intäktsbortfall, så länge inte möjligheten att uppnå god ekonomisk hushållning motverkas. Även höga, på förhand planerade kostnader ett enskilt år, som på sikt bidrar till att god kommunal hushållning nås, ska kunna finansieras med medel ur reserven.

Den nuvarande riktlinjen för resultatutjämningsreserv anger ett maximalt belopp om 100 miljoner kronor. Den föreslagna förändringen ger en resultatutjämningsreserv som högst uppgår till ett totalt belopp som motsvarar fem procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning (enligt prognos för 2022 skulle detta innebära 126 miljoner kronor).

Begränsning av användandet ett enskilt år tas bort.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Med en resultatutjämningsreserv kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar för att uppnå en budget i balans och en god ekonomisk hushållning. Det reviderade tillägget till riktlinjen ger kommunen utökade möjligheter till jämnare planering utifrån den långsiktiga ekonomiska planen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Beslutet följs upp av ekonomiavdelningen.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Revidering av tillägg till riktlinjer för god ekonomisk hushållning, 2022-10-26

Styrdokument, Tillägg till riktlinjer för god ekonomisk hushållning, förslag, 2022-10-26

Protokollsutdrag, KF § 37, 2021-04-26, Tillägg till riktlinjerna för god ekonomisk hushållning

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Protokollsutdrag, KS § 39 2021-02-24 Tillägg till riktlinjerna för god ekonomisk hushållning

Styrdokument, Tillägg till riktlinjerna för god ekonomisk hushållning, antagen, 2021-01-26

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Ekonomiavdelningen

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

Beslutad:	2022-12-12 § XX
Myndighet:	Kommunfullmäktige
Diarienummer:	KS/2022:518-003
Ersätter:	Tillägg till riktlinjerna för god ekonomisk hushållning beslutad av kommunfullmäktige 2021-02-24 § 39
Gäller för:	Alla nämnder och förvaltningen
Gäller fr o m:	2023-01-01
Gäller t o m:	Tillsvidare
Dokumentansvarig:	Ekonomichef
Uppföljning:	Vid behov

Tillägg till riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Resultatutjämningsreserv, RUR

Enligt kommunallagen får kommuner och landsting reservera medel till en resultatutjämningsreserv för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Reservering får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar enligt 11 kap 10§ lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, som överstiger:

1. En procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller
2. Två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Kommunallagen fastställer att medel från resultatutjämningsreserven får disponeras för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Någon närmare precisering än så görs inte i lagen. Resultatutjämningsreserven ska i första hand användas för att reglera underskott som uppkommit till följd av konjunktorella variationer, exempelvis försämrad eller negativ skatteunderlagstillväxt. För att kunna disponera medel från resultatutjämningsreserven finns två kriterier:

1. Kommunens balanskravsjusterade resultat måste vara negativt.
2. Disponering får endast ske upp till ett balanskravsresultat som motsvarar noll.

Resultatutjämningsreserv i Strängnäs kommun

En resultatutjämningsreserv införs i Strängnäs kommun med tillämpning från 2020 års resultat. Reservan är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, med syfte att täcka vikande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad lågkonjunktur. Bedömning av när det är hög- eller lågkonjunktur, görs genom att väga skatteunderlagsutvecklingen för riket för budgetåret/bokslutsåret mot det genomsnittliga utfallet för de senaste 10 åren. Är prognosen/utfallet för året under genomsnittet av skatteunderlagsutvecklingen de senaste 10 åren ska det ses som lågkonjunktur och är det över ska det ses som högkonjunktur.

Strängnäs kommun utgår från Sveriges kommuner och regioners, SKRs, publicerade bedömningar av hög- respektive lågkonjunktur för riket för avgörande när reserven kan disponeras.

Syftet med utjämningen är att ge kommunen en möjlighet att undvika tillfälliga neddragningar under en konjunkturcykel. Åtgärder måste dock vidtas för att anpassa verksamheten om förändringarna bedöms pågå under en längre period.

En resultatutjämningsreserv infördes i Strängnäs kommun 2021, med tillämpning från 2020 års resultat. Reservan avsåg att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, med syfte att täcka vikande skatteunderlag. Bedömning av konjunkturläget utgick från Sveriges kommuner och regioners, SKRs, publicerade bedömningar av hög- respektive lågkonjunktur för riket.

Syftet med utjämningen är att ge kommunen en möjlighet att undvika tillfälliga neddragningar under en konjunkturcykel. Åtgärder måste dock vidtas för att anpassa verksamheten om förändringarna bedöms pågå under en längre period.

Förändringen av riktlinjerna för reserven syftar till att kommunen på förhand ska kunna planera och öka sitt sparande för att reservera medel till kommande större utgifter. Reservan ska även kunna utgöra en buffert för oförutsedda utgifter. Kravet om extern parts bedömning av lågkonjunktur tas bort.

Reservering till resultatutjämningsreserv

Reservering till resultatutjämningsreserven görs de år då resultatet så medger.

- Reserveringen får göras med ett maximalt belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger två procent av summan av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.
- Reservan får uppgå till maximalt 100 miljoner kronor.

Reservering får göras om kommunen

- Har ett positivt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser
- Inte har negativa balanskravsresultat från tidigare räkenskapsår att reglera

Reservering får göras av den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger två procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Maxbelopp resultatutjämningsreserv

Reserven ska inte göra det möjligt att under en längre tid ha en nivå på skatteuttaget som är lägre, eller en kostnadsnivå som är högre, än vad som är långsiktigt hållbart. Storleken på reserven behöver därför begränsas.

- Reservering får ske om resultatreserven efter reservering högst uppgår till ett totalt belopp som motsvarar fem procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Disponering från resultatutjämningsreserven

Resultatutjämningsreserven ska kunna användas vid befarad eller konstaterad lågkonjunktur eller om det uppstår svårigheter att uppfylla balanskravet på ett ansvarsfullt sätt. Därmed ges möjlighet att utjämna hastiga förändringar i de ekonomiska förutsättningarna mellan åren.

- Beslut om disponering av resultatutjämningsreserven fattas i samband med årsredovisningen. Beslut om disponering kan även fattas i samband med kommunens flerårsplan för kommande år men fastställs i så fall i samband med årsredovisningen.
- Högst 50 procent av reserven får användas under ett enskilt år. Om reserven är under 10 miljoner kronor får hela reserven användas under ett år.

Resultatutjämningsreserven ska kunna användas vid befarad eller konstaterad lågkonjunktur eller om det uppstår svårigheter att uppfylla balanskravet och uppnå god ekonomisk hushållning på ett ansvarsfullt sätt. Därmed ges möjlighet att utjämna hastiga förändringar i de ekonomiska förutsättningarna mellan åren. Reserverna ska också kunna användas vid oförutsedda kostnadsökningar eller intäktsbortfall, så länge inte möjligheten att uppnå god ekonomisk hushållning motverkas. Även höga, på förhand planerade kostnader ett enskilt år (exempelvis omstrukturering av verksamhet), som på sikt bidrar till att god kommunal hushållning nås, ska kunna finansieras med medel ur reserverna.

Beslut om användning av medel från eller reservering av medel till reserven bör först och främst ske i samband med upprättande av budget. Det är dock även möjligt att besluta om användning av medel eller reservering i samband med årsbokslutet då den slutgiltiga användningen av reserven fastställs. På så sätt kan reserven användas för att hantera planerade över- eller underskott men även oförutsedda händelser som uppstår under budgetåret. Medel kan tas i anspråk oavsett om årets resultat efter balanskravsjusteringar är positivt eller negativt.

En upplysning lämnas i förvaltningsberättelsen (årsredovisningen) som beskriver för vilket ändamål som medel har använts ur resultatutjämningsreserven.

Beslutad:	2021-04-26 § 37
Myndighet:	Kommunfullmäktige
Diarienummer:	KS/2021:71-003
Ersätter:	-
Gäller för:	Alla nämnder och förvaltningen
Gäller fr o m:	2021-05-04
Gäller t o m:	Tillsvidare
Dokumentansvarig:	Ekonomichef
Uppföljning:	Vid behov

Tillägg till riktlinjerna för god ekonomisk hushållning

Resultatutjämningsreserv, RUR

Enligt kommunallagen får kommuner och landsting reservera medel till en resultatutjämningsreserv för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Reservering får göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar enligt 11 kap 10§ lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, som överstiger:

1. En procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller
2. Två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

Kommunallagen fastställer att medel från resultatutjämningsreserven får disponeras för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Någon närmare precisering än så görs inte i lagen. Resultatutjämningsreserven ska i första hand användas för att reglera underskott som uppkommit till följd av konjunkturella variationer, exempelvis försämrad eller negativ skatteunderlagstillväxt. För att kunna disponera medel från resultatutjämningsreserven finns två kriterier:

1. Kommunens balanskravsjusterade resultat måste vara negativt.
2. Disponering får endast ske upp till ett balanskravsresultat som motsvarar noll.

Resultatutjämningsreserv i Strängnäs kommun

En resultatutjämningsreserv införs i Strängnäs kommun med tillämpning från 2020 års resultat. Reservan är avsedd att utjämna normala svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, med syfte att täcka vikande skatteunderlag vid befarad eller konstaterad lågkonjunktur. Bedömning av när det är hög- eller lågkonjunktur, görs genom att väga skatteunderlagsutvecklingen för riket för budgetåret/bokslutsåret mot det genomsnittliga utfallet för de senaste 10 åren. Är prognosen/utfallet för året under genomsnittet av skatteunderlagsutvecklingen de senaste 10 åren ska det ses som lågkonjunktur och är det över ska det ses som högkonjunktur.

Strängnäs kommun utgår från Sveriges kommuner och regioners, SKRs, publicerade bedömningar av hög- respektive lågkonjunktur för riket för avgörande när reserven kan disponeras.

Syftet med utjämningen är att ge kommunen en möjlighet att undvika tillfälliga neddragningar under en konjunkturcykel. Åtgärder måste dock vidtas för att anpassa verksamheten om förändringarna bedöms pågå under en längre period.

Reservering till resultatutjämningsreserv

Reservering till resultatutjämningsreserven görs de år då resultatet så medger.

- Reserveringen får göras med ett maximalt belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger två procent av summan av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.
- Reservan får uppgå till maximalt 100 miljoner kronor.

Disponering från resultatutjämningsreserven

Resultatutjämningsreserven ska kunna användas vid befarad eller konstaterad lågkonjunktur eller om det uppstår svårigheter att uppfylla balanskravet på ett ansvarsfullt sätt. Därmed ges möjlighet att utjämna hastiga förändringar i de ekonomiska förutsättningarna mellan åren.

- Beslut om disponering av resultatutjämningsreserven fattas i samband med årsredovisningen. Beslut om disponering kan även fattas i samband med kommunens flerårsplan för kommande år men fastställs i så fall i samband med årsredovisningen.
- Högst 50 procent av reserven får användas under ett enskilt år. Om reserven är under 10 miljoner kronor får hela reserven användas under ett år.

KF § 37

Dnr KS/2021:71-003

Tillägg till riktlinjerna för god ekonomisk hushållning

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att

1. anta tillägg till Riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Strängnäs kommun, daterat 2021-01-26.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det endast finns ett förslag till beslut och att detta blir kommunfullmäktiges beslut.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunallagen (2017:725, kap 11 § 14) ges kommuner möjligheter att reservera överskott till en resultatutjämningsreserv, RUR. Medel från resultatutjämningsreserven får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Syftet med lagstiftningen är att under vissa angivna förutsättningar ge kommunen möjlighet att reservera medel i en resultatutjämningsreserv för att kunna täcka underskott vid ett senare tillfälle. På detta sätt kan kommuner bygga upp reserver under goda tider för att senare kunna utnyttja reserven när skatteutvecklingen är svag. Utjämningsreserven är avsedd att utjämna normala svängningar i skatteunderlaget över en konjunkturcykel för att skapa större stabilitet för den kommunala verksamheten.

Med resultatutjämningsreserven kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som eventuellt senare behöver byggas upp. Utjämningsreserven får däremot inte användas för att skjuta upp lösningen av en långsiktig obalans mellan kostnader och intäkter.

Om kommunen beslutar sig för att tillämpa reglerna om resultatutjämningsreserv måste fullmäktige besluta hur reserven ska hanteras. Därför föreslås ett tillägg till riktlinjerna för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige beslutade om 26 augusti 2019 (diarienummer KS/2019:355). Tillägget beskriver hantering av reservering och disponering av en resultatutjämningsreserv med tillämpning från 2020 års resultat.

Ekonomiska konsekvenser för kommunen

Med en resultatutjämningsreserv kan kommunen vid en tillfällig intäktsdämpning undvika kortsiktiga neddragningar för att uppnå en budget i balans och en

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------

god ekonomisk hushållning. Det ger kommunen en möjlighet till jämnare planering utifrån den långsiktig ekonomiska planen.

Övriga konsekvenser

Beslutet medför inga övriga konsekvenser.

Uppföljning

Ekonomiavdelningen ansvarar för att i samband med beslut om årsredovisning 2020 ta fram förslag på reservering till utjämningsreserven och sedan hantera eventuell ytterligare reservering eller disponering av reserven i samband med kommande årsbokslut.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag, KS § 39, 2021-02-24, Tillägg till riktlinjerna för god ekonomisk hushållning

Tjänsteutlåtande, Tillägg till riktlinjerna för god ekonomisk hushållning, 2021-01-26.

Styrdokument, Tillägg till riktlinjer för god ekonomisk hushållning i Strängnäs kommun, 2021-01-26

Beslutet skickas till

-

Justerandes sign			Utdragsbestyrkande
------------------	--	--	--------------------